

dusle.club

TARİH YAZILARI

BATININ LİMANLARI

Herkül Sütunları Cebelitarık Boğazı'nın iki yakasında olduğu farz edilen ve Akdeniz'i sınırlayan zihinsel sınırları ifade ediyorlardı.

Antik dönemlerde bu sınırı geçmek çok tehlikeli kabul ediliyordu ve sınır ürkütücüydü.

Bu nedenle Batı henüz tüm dünyaya ulaşamadığından kendi coğrafi düzlemini referans alıyordu.

Bu içsel dünyanın düşünsel sistemi karşıtlıklardan da besleniyordu.

Yunanlılar yaşlılar (palaio) ve gençler (neoterio) üzerinden Ataların Anayasasını nasıl ele alacaklarını tartışıyorlardı.

Bu arada Neoterio “ Devrim Yapmak “ anlamına da geliyordu.

Gençler Marx'ın sözleriyle “ Tüm ölmüş kuşakların geleneği, yaşayanların üzerine bir kabus gibi çökmesin” istiyorlardı.

Roma'da ise eskiler (Vetus) ve Yeniler (modernus) arayışı egemendi.

Coğrafi keşifler yapıldıktan sonra bu karşıtlıkların yerini Uygarlar ve Yabanılara bıraktı.

Yabanıllar 1520 – 1530 yılları arasında egemen olan Salamanca Okulu tarafından kölelikten çocuksu insana terfi ettirilene dek insan olarak görülmediler.

Fransız Devrimi öncesinde bu kez “ Yunan - Roma Karşıtlığı” kalıcı ihtişam için gerekli harcın sağlanmasına katkı sundu.

Büyük Yenilenme (Grand Instauraton) talep ediliyordu.

Fakat “ Biz devlerin omuzlarına yükselen cüceleriz, onların gördüklerini göremiyoruz” diye düşünüyorlardı ve çağı aşamıyorlardı.

Fransız Devrimi ile birlikte cüceler “ Evrensel İnsan” oldular.

Geçmişe ihtiyaçları azalmıştı ve tarihi onlar yazıyorlardı şimdi.

Dehanın cüreti, adalet, ve doğruluğun kudreti onlara yol gösteriyordu kendilerince.

Kişisel bağımsızlığın dingin neşesine yol almak istiyorlardı.

Geçmişin geçmiş olmasına izin vermek gerektiğini söylüyorlardı.

Böylece gelişim için gerekli olan çelişki bir başka boyutu taşındı.

Artık “ Evrensel İnsanların” bir limanı vardı ve ulusların üstünlüğü dönemi başlıyordu.

Üstün bir ulus olduklarını düşünen Fransızlar Lenoir öncülüğünde bir müze kurarak sadece Fransızlardan oluşan bir heykel müzesi açtılar.

Büyük insanların, ulusu ulus yapanların heykelleri gezilebiliyordu bur müzede ve daha sonra Paris’te Pantheon benzer bir işlev görecekti.

Ardından Como Gölü kıyısında Giovio yeni bir sergi açtı.

Serginin ayırt edici özelliği heykellerin BİYOGRAFİLERİ ile birlikte sergilenmesi ve bu sergide Doğulu şahsiyetlerinde yer almasıydı.

Ardından Sorbonne Bahçesi'nde Hugo ve Pasteur heykelleri bilim ve sanatın birliği ve çelişkisini ifade edercesine aynı yere kondu.

Böylece yaşlı - genç, eski - yeni, uygar - yabanıl, dev - cüce, ben - öteki, ulus - cemaat limanlarından geçen batı düşünce sistemi yeni bir kavram yarattı.

Adına " BİREY" dedi.

Söz konusu aşamalar için taklit, mode, kıyaslama gibi teknikler bu fikirlere katkı sundu.

Birey'e ulaşana kadar insanlık biraz kırılıp dökülmüş ve zedelenmiş olsa da batıya göre buna değerdı.

Birey'den sonraki aşamalarda batının bize yeni armağanları " Starlar, Şampiyonlar ve Kahramanlar" oldu.

20.yy. bir kahramanlar ve anti kahramanlar çağı oldu.

Batı kendi tarihindeki ortak mirastan, anılardan ve anma törenlerinden sonra bireyin yeni yuvası olan KİMLİKLERE ulaştı.

Foucault gibi düşünürler eliyle " Rezil İnsanların Yaşamı ve Paralel Yaşamlar" sergileri de düzenleyerek kendi eleştirel zeminini de kendi tasarladı.

Batı ancak batılı bir kafayla eleştirilebilirdi.

Paradigmayı batı kurmuştu, o yönetiyordu ve tabii ki eleştiri gerekliyse bunu da o yapacaktı.

Fakat kendini Miken - Girit Uygarlığı ile başlatan Batı için küçük bir problem vardı.

Her şeye rağmen kendini Doğu ile kıyaslamaktan alıkoyamıyordu.

Bu kıyasın en önemli tarihsel zemini Truva Savaşıydı.

**Oysa Homeros'ta Avrupa - Asya veya Doğu - Batı karşıtlığı
yoktu ve hepsi benzer uygarlıklardı.**

**Üstelik pek çok Roma Soylusu kendini doğrudan Truva'nın
asil ailerinden geldiğini kabul ediyordu.**

**Bize insan hakları, hukuk, adalet kavramlarını hediye
ettiğini düşündüğümüz Batı Uygarlığı kendi tarihsel
gelişiminin bir gereği olarak dünyaya kan, şiddet acı ve
gözyaşı da getirdi.**

**Dünya için gerekli olan çelişki. çatışki ve diyalektiğe
dayanarak bir uygarlık kurdular.**

BİREYİ ve KİMLİKLERİ inşa ettiler.

**Peki bize aklımızı verdiği farz edilen Batı kalbimizi çalmış
olabilir mi ?**

**Batı Paradigması nedeniyle başarılı olmak adına
mutluklarımızdan feragat etmiş olabilir miyiz ?**

**Vaat edilen cennete yürümüyorsak eğer durup düşünme
zamanımız gelmedi mi ?**

**Yeni bir çağın eşiğinde insanlığın gerçek değerliğine
ulaştırabilecek yeni bir paradigma yaratmamız imkansız
mı ?**

**Latin şairi Horatius " Neden Gülüyorsun? İsmi Değiştir,
Anlatılan senin Hikayendir" demiş.**

**Gülmemeye, Paradigmayı ve Hikayemizi değiştirmeye
hazır mıyız ?**

DOĞUNUN RÖNESANSLARI

Doğu - Batı ayrışması 19 yy. da Batı Medeniyeti Doğu Medeniyeti'ne karşı açık bir üstünlük gösterirken tanımlandı.

Oysa ilk ticari kapitalizm her iki bölgede aynı zamanlarda ortaya çıkmıştı.

Yunan ve Çin Medeniyetleri'nin her ikisi de çok tanrılıydılar.

Bilim ve Sanat her iki toplumda da çok güçlüydü
Bu durum o toplumların seküler gelişmelerine de kaynaklık etti.

Batı Paradigması oluşturulurken bu eşdeğerlik göz ardı edildi.

Tek taraflı ve Batı merkezli bir tarih anlatısı ortaya kondu.

Oysa tıpkı Batı gibi Doğu'nun da gelişim ve sıçrama dönemleri vardı.

Örneğin Hristiyan İkonoklazm'ın kökeni Sami Halkları'ndan geliyordu.

Manzara resmi Çin'de son derece yaygındı ve Batı'ya çok sonra geldi.

10 yy. da Bağdat, Halep, Şiraz ve Kahire'deki kütüphaneler aynı zamanda bir kültür merkezi işlevi görüyorlardı.

10 yy. Cordoba'daki kütüphanede 500.000 kitap vardı.

Bu sırada Batı'nın en önemli kütüphanesi olan İsviçre'deki Aziz Gall Manastırı'nda yalnızca 800 kitap bulunuyordu.

Batı'da ilk kağıt üretimi 1238'de yine Endülüs Müslümanlarınca gerçekleştirildi.

Onlara da bu teknik Çin ve Arap Medeniyetleri üzerinden gelmişti.

Örneğin İngiltere'de ilk kağıt 1685 yılında üretilebildi.

8 yy. da Çin'de ortaya çıkan ağaç baskı tekniği Batı'da ancak 14 yy. da kullanılabilirdi.

Sözünü ettiğimiz sanatsal ve kültürel gelişmeler olmasa Batı'da bir rönesanstan bahsedilemezdi.

Gelgelelim Batı kendisine ulaşmış bu altyapıyı yok saydı.

Rönesansın en önemli ailelerinden Floransalı Medicilerin bayrağında “ Devran döner, gelir yeniden “ yazıyordu.

Bu söz unutmamayı, akılda tutmayı salık veriyordu ancak onlar kendilerine aktarılan bu mirası çabuk unuttular.

Öte yandan toplumsal ve ticari hayat içinde pek çok gelişmenin kaynağı da Doğu idi.

Örneğin sayma sistemleri önce Hindistan'da gelişmişti Ardından İslam Dünyası'na ve oradan Batı'ya geçti.

12. yy.da Batılı Tüccarlar Arap Dünyası'nı gezip ilgili kaynaklardan yararlanarak bir kitap yazmış olan Fibonacci sayesinde kar – zarar hesaplarını kolayca yapabildiler.

950 li yıllarda yine Cordoba'da tıp, matematik, tarih ve şiir akademileri vardı.

750 yılında Abbasi şairlerince kullanılan aşk temali şiirler 12 yy. da batı aşk şiirlerinin yaratıcıları olan Trubadurlara ilham kaynağı oldular.

Tıp konusunda ileri teknikler Bergamalı Galenaos'tan Müslüman Hekimlere oradan Batı'ya geçti.

Kızamık aşısı El - Razi tarafından 990 lı yıllarda bulunmuştu ve Batı'ya ancak 18 yy. da Türkiye üzerinden ulaşılabilirdi.

Çin'de 700 lü yıllarda bir devlet üniversitesi vardı ve Batı'da ilk üniversiteler ancak 1088 yılında kurulabilirdi.

9 yy. da Çin'de bulunmuş olan barut buradan Müslümanlar eliyle Endülüs'e ve oradan 1238 li yıllarda Batı'ya ulaştı.

Hem kültür sanat alanında hem de toplumsal ve ticari alanda gerçekleşen yukarıda saydığımız gelişmeler Batı'nın temel dönüşümü olarak gördüğü rönesans ve reform hareketlerinin Doğu Medeniyeti'nden ne denli yararlandığının kısa bir özeti.

Dünyadaki teknik gelişmeleri Batı'nın kendi hanesine yazma çabası büyük bir riyakarlık.

Kuralı kazananın koyduğu, güçlünün haklı olduğu bir dünyada Batı'nın bu yaklaşımı belki anlaşılabilir.

Ancak ezilenlerin ve ötekilerin de bir tarihi, hafızası ve tahayyülü var.

İnsanlığın adil, eşit ve özgür bir dünya talebi de hala güncel.

Batı düşünsel paradigması insanlığı vaat ettiği uygar dünyaya taşıyamadı ve çöküyor.

Yeni bir düşünsel paradigmaya ihtiyacımız var.

Doğayı koruma ve geliştirme bilincinin temel alınacağı, tüm canlı haklarına saygı duyabileceğimiz, insanlığın kardeşlik idealini ve yönelimini esas alan, evrenle ve

**dođayla uyumlu böylesi bir paradigma deđişimine
ihtiyacımız açık.**

**Bu nedenle tüm medeniyetlerin, toplumların ve insanların
ortak bir dünya tarihini esas alması, her tür kimlik
prangasını reddetmesi ve yeni bir dünya tahayyülü
geliştirmesi gerekiyor.**

**Hep birlikte yeni bir gelecek tahayyül etmemizin tam
zamanı.**

Çünkü gelecek bizimle gelecek.

İŞIK İNSANLARI VE GÜNEŞ ÜLKESİ

Hititler Luvî halkına “ Işık İnsanları” diyorlardı.

Sözcüğün kökeni Luvîce “Lu” ya da “Luv” dan geliyor.

Bu sözcüğün anlamı “ışık, pırıltı, ışıldamak, aydınlık, aydınlanmak”.

Sözcük birçok dilde varlığını sürdürüyor.

Hititçe’de Lukka, Latince’de Lux, İngilizce’de Light, İtalyanca’da Lure, İspanyolca’da Luz, Almanca’da Licht kelimelerinin anlamı ışık.

Luviler Hint - Avrupa dil ailesini kullanan en eski halk kabul ediliyorlar.

Var oldukları dönemde tüm Anadolu’da Luvîce konuşuluyordu, Likya dili de Luvîcenin bir devamıydı.

Asya (assuva) adını Luviler koymuştu.

Luvilerin en önemli eril tanrıları, Apollon’du.

Anadolu kökenli bir tanrı olan Apollon “ Işığın Tanrısı “ kabul ediliyor ve sembolü de “ Güneş”.

MÖ 6000 lerde ortaya çıkan bakır çağını Luvilerin yarattığı söylenir.

Luvilerin başkentleri ve kralları yoktu, yönetsel bir yönelimleri de yoktu.

Toplumsal yaşamda, özellikle dilde belirleyiciydiler.

O sıralarda yönetsel olarak Hititler egemendi.

Hititlerin intikamdan çok telafiye dayanan yasaları vardı ve yazılı bir anayasaya sahiptiler.

Başka tanrılara karşı hoşgörölüydüler, kadınlara da haklar veriyorlardı ve idam cezasını ilk onlar kaldırdı.

Diplomasiye ve ittifaklara savaşlardan daha çok önem veriyorlardı ve bu sırada dünyanın en güçlü ordularından birine sahiptiler.

1259 yılında Kadeş Savaşı'nı 3500 savaş arabasından yalnızca 1000 tanesini kullanarak kazandılar.

Üstelik sınırlarında uzun süreli bir istikrar isteği nedeniyle Mısırlılara tarihin ilk barış anlaşması olan Kadeş Barış Anlaşmasını imzalamayı teklif edenlerde onlardı.

Hititler başka topluluklarla da anlaşmalar imzaladılar.

İlios, Wilusa Medniyeti ile 400 süren bir saldırmazlık anlaşması imzalamışlardı örneğin.

İlios veya Wilusa günümüzdeki Truva idi.

Burada ilk yerleşim MÖ. 4800 yıllara tarihlenir.

Truva var olduğu sürece hep zengindi, bu zenginliğin kaynağı çevresindeki madenler ve coğrafi avantajlarıydı.

MÖ 2500 lerde Dünya'da en fazla miktarda tunç Truva'da kullanılıyordu.

Schilman Hazine A'da bu zenginliđi ifade eden 8700 altın inci buldu.

Kubbeli ocaklar ve arı yuvasına benzeyen fırınlar Truva Halkı'nın MÖ. 2200 lerde Anadolu'dan buraya geldiğini işaret ediyorlar.

Seramik konusunda ustaydılar 60 farklı kap türleri vardı ve kaplar Anadolu menşeiili idiler.

Örneğin kullandıkları iki kulplu kaplar (depas) çok daha önceleri Eskişehir Coğrafyası'nda kullanılıyordu.

Truva Kralı Priamos'un eşi Hekabe Frigyalıydı.

**Truva zenginliğinin bedelini bir savaşla ödedi ve bu savaş
10 yıl sürdü.**

**Truva Savaşı ve dönemin gelişmelerini bize aktaran
Homeros İlyada ve Odissea destanlarını yazdı.**

**İlyada," İlios'un Destanı" anlamına gelir yani " Truva'nın
Destanı "dır.**

**15.693 dizeden oluşan destanda 106 kez İlios ve 53 kez
Truva adı geçer.**

**Truva Savaşı'na Anadolu'dan 22 farklı topluluk katıldı,
örneğin Amazonlar, Frigler, Likyalılar bu topluluklardan
bazılarıydı.**

**Savaş sonrasında Dardanosluların yani Çanakkalelilerin
komutanı Aeneas babası Anchies'i sırtlayıp oğlu İlius'u
yanına alarak Adremition'dan Akdeniz'e açıldı ve daha
sonra Roma kentini kurdu.**

**Truva coğrafi olarak doğu ile batı arasındaki sınır ve aynı
zamanda geçişi.**

**Truva ne doğu ne batıydı, aynı zamanda hem doğu hem
de batıydı, dolayısıyla dünyanın merkezi kabul edilebilirdi.**

**MÖ 480'de Pers kralı Kserkes, MÖ 334'te Büyük İskender,
MS. 1462'de Fatih Sultan Mehmet Truva'yı ziyaret edip
adaklar sundular.**

**Sezar'ın kurdurduğu İlius Hanedanı kendilerinin Aeneas'ın
oğlu İlius'un soyundan geldiklerini söylediler.**

**Hatta Sezar'ın Truva'yı başkent yapmayı tasarladığı iddia
edilir.**

Yukarıda saydığımız 4 imparatorun ortak özellikleri hem batının hem doğunun yani dünyanın imparatoru olma hedefleriydi ve hepsi için Truva merkezi bir önem ve anlam taşıyordu.

Yunanca “ Anatolia” yani “ Anadolu” güneşin doğduğu yer anlamına gelir.

Şimdilerde ne doğu ne batı, hem doğu hem batı olan bu coğrafyada, güneşin doğduğu yerde, ışık insanların dilden ve kültürden başlayarak yeniden bir paradigma ve medeniyet tasavvuru geliştirdikleri söyleniyor.

Yaşam Köyleri ile komünitelerini hayata geçirdikleri ve tarihsel bir iddiaya soyundukları rivayet ediliyor.

Kavramları, Paradigmayı ve Hikayeyi değiştirmeye talip olduklarını söylüyorlar ve Marx'ın şu sözünü referans alıyorlar.

“ Her şey o kadar umutsuz ki içimizde umut yeşeriyor.”

DÜŞLE TOPLULUKLARI

dusle.club

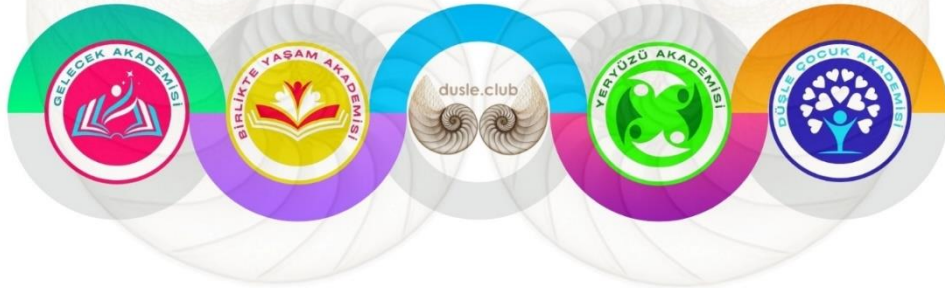

dusle.club

AKADEMİLERİMİZ

dusle.club

ÜRETİMLERİMİZ

dusle.club

dusle.club

MEKANLARIMIZ

dusle.club

KOLEKTİF YAZILAR